

Oplevelser på tværs af natur og kultur

Test af besøgsoplevelsen i
Fjordlandet og på Sydsjælland & Møn

April 2024

SYDSJÆLLAND MØN

FJØRDLANDET

let the saga begin

DANSK
KYST & NATUR
TURISME

Oplevelser på tværs af natur og kultur

- test af besøgsoplevelsen i Fjordlandet og på Sydsjælland & Møn

Forsidebillede: Mads Tolstrup

Rapporten er udarbejdet af Epinion på vegne af Visit Sydsjælland & Møn, Destination Fjordlandet og Dansk Kyst- og Naturturisme.

Projektet er gennemført med støtte fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

April 2024

Indhold

4	Resumé
5	Introduktion
8	Elementer i den kombinerede kultur- og naturoplevelse
18	Test af besøgsoplevelsen seks steder
19	Geocenter Møns Klint
24	Stevns Klint Experience
29	Gavnø Slot
34	Vikingskibsmuseet
39	Lejre Museum
44	Selsø Slot
49	Appendix 1: Undersøgellesdesign

Kombinationer af natur med kultur giver en bedre samlet oplevelse

Naturen er udgangspunktet for oplevelsen

Når turen går til Møns Klint eller Selsø Slot for tyske og andre turister, er det ikke altid med henblik på at få en kulturoplevelse. Testen af turisternes besøgsoplevelse seks steder i Fjordlandet og Sydsjælland & Møn viser, at naturoplevelsen – og de muligheder, naturen giver for aktivt samvær i familien – på tværs af de seks testede steder udgør en stærk, hvis ikke den stærkeste tiltrækningskraft på turisterne. Praktiske forhold, som den tid, der skal bruges udendørs i naturen og forskelligartede behov i rejsegruppen, herunder også fra en evt. medfølgende hund, kan afholde turisterne fra at søge en bredere oplevelse, der også omfatter kulturoplevelser.

Aktivt samvær og interaktiv læring bygger bro til naturoplevelsen

De gæster, der vælger at koble natur- med kulturoplevelser, får til gengæld en god og i flere tilfælde bedre oplevelse, viser undersøgelsen. Man finder fossiler. Man udlever drømmen om at være en rigtig viking. Man mærker og forstår naturens kræfter og historiens vingesus. Undersøgelsen tyder på, at kulturtilbud, der har lærende og aktive oplevelser skaber en naturlig fortsættelse og bygger bro til de aktive og samværsskabende oplevelser i naturen, som gæsterne i forvejen dyrker og sætter pris på.

Anbefalinger: Tænk over en tydelig tematik, fordeling af tid og målgruppers forskellige behov

På baggrund af turisternes besøgsoplevelse de seks steder giver rapporten anbefalinger til, hvordan man i praksis kan skabe gode oplevelser på tværs af natur og kultur. Hovedanbefalingen er, at koblingen mellem natur og kultur skal give intuitiv mening for turisten, være nemt og passe ind i gæstens besøgsflow. Rapporten anbefaler at binde kultur- og naturoplevelserne sammen af en enkel og tydelig tematik, en fælles fortælling, som understøttes af wayfinding såvel udendørs som indendørs. Herved bliver det mere naturligt for gæsterne at supplere en naturoplevelse med eksempelvis et besøg indenfor i et besøgscenter eller museum. Derudover anbefaler undersøgelsen, at man forholder sig til "tid" - hvordan gæsterne skal fordele tiden mellem ude og inde, "målgrupper" - hvordan man tilgodeser forskellige oplevelsesbehov i en rejsegruppe og endelig "priser" - hvordan man gennem tydelige priser motiverer gæsterne til at koble flere oplevelser.

Syv anbefalinger til udviklingen af tværgående oplevelsestilbud mellem kultur og natur:

1. Skab en samlende fortælling
2. Målret oplevelsestilbuddet til en primær og en sekundær målgruppe
3. Skab synergi mellem oplevelser med wayfinding
4. Skab fleksibilitet for gæsten i forhold til tid og pris
5. Hjælp gæsten rundt i landskabet
6. Brug udendørsoplevelsen aktivt i indendørsformidlingen
7. Styrk formidlingen med flere sprog

Introduktion

En undersøgelse af oplevelser på tværs af natur og kultur

Baggrund og formål

Kyst-, outdoor- og naturrelaterede oplevelser udgør i dag en dominerende del af ferieoplevelsen i hele kyst- og naturturismen i Danmark, herunder i Fjordlandet og på Sydsjælland & Møn. Områderne har samtidig en bred palette af kulturoplevelser, som besøges af turister, ofte som en del af en natur- og kystoplevelse.

Visit Sydsjælland & Møn, Destination Fjordlandet og Dansk Kyst- og Naturturisme har i samarbejde med Epinion undersøgt, hvordan interessen for naturoplevelser bedst muligt kan kædes sammen med kulturoplevelser. Målet med undersøgelsen er at give en dybdegående indsigt i, hvordan turister kombinerer natur- med kulturoplevelser og særligt afdække, hvilke forudsætninger, der skal være til stede, for at gæsten vælger at supplere naturoplevelsen med kultur.

Seks kulturinstitutioner har fået testet oplevelser på tværs af kultur og natur

Rapporten opsummerer resultater af undersøgelser ved seks forskellige kulturinstitutioner fordelt over de to destinationer: Fjordlandet og Visit Sydsjælland & Møn. De seks steder er valgt som testområder, da de hver især og på forskellig vis tilbyder en besøgsoplevelse i spændingsfeltet mellem kultur og natur.

I løbet af sommeren 2023 har de seks steder været udgangspunkt for interview med turister, observationer af gæstedefærd og besøg fra testpiloter.

På baggrund af analyserne præsenterer denne rapport først en række generelle elementer, der på tværs af de seks undersøgte steder synes at indgå i en kombineret natur-kultur oplevelse samt anbefalinger til, hvordan andre aktører kan arbejde med at styrke samspillet. Herefter opsummerer rapporten individuelle resultater af undersøgelserne fra hver af de seks steder.

Natur- og kulturoplevelsen er testet hos seks kulturinstitutioner:

- **Gavnø Slot**
- **GeoCenter Møns Klint**
- **Lejre Museum**
- **Vikingskibsmuseet**
- **Selsø Slot**
- **Stevns Klint Experience**

Markedspotentialet for natur og kultur

Stor interesse i Tyskland for kombinerede natur- og kulturoplevelser

Som supplement til den kvalitative undersøgelse har projektet gennemført særanalyser af større, kvantitative markedsundersøgelser i Tyskland. Formålet har været at afdække, hvor mange potentielle turister, der er interesserede i kultur- og/eller naturoplevelser på samme ferie.

Analysen identificerer følgende tre potentielle målgrupper i spændingsfeltet mellem kultur og natur:

- **Kulturturisterne:** En mindre gruppe på 11 pct. rejser udelukkende efter kulturoplevelser.
- **Outdoor- og kulturturister:** 22% af alle tyske udlandsrejsende har både en interesse i at opleve kultur og natur, når rejsen går til udlandet.
- **Outdoorturisterne:** Cirka halvdelen (32 pct.) af denne gruppe er udelukkende interesserede i natur- og outdooroplevelser.

Sådan er målgrupperne dannet

Målgrupperne er identificeret på baggrund af en analyse af spørgsmål til valgkriterier for rejsemål samt aktiviteter på destinationen ud fra VisitDenmarks Image- og Potentialeanalyse (2023) i Tyskland. Målgrupperne er dannet på baggrund af følgende svar:

- Kulturturister svarer, at det er vigtigt, at man skal kunne se kultur i særklasse på feriedestinationen OG er interesserede i at besøge museer og udstillinger på udlandsrejser.
- Outdoorturister svarer, at det er vigtigt, at man kan være aktiv i naturen på destinationen OG at man er interesseret i at bade eller vandre.
- Outdoor- og kulturturister har svaret, at de både har interesse i at opleve kultur i særklasse, og at man kan være aktiv i naturen.

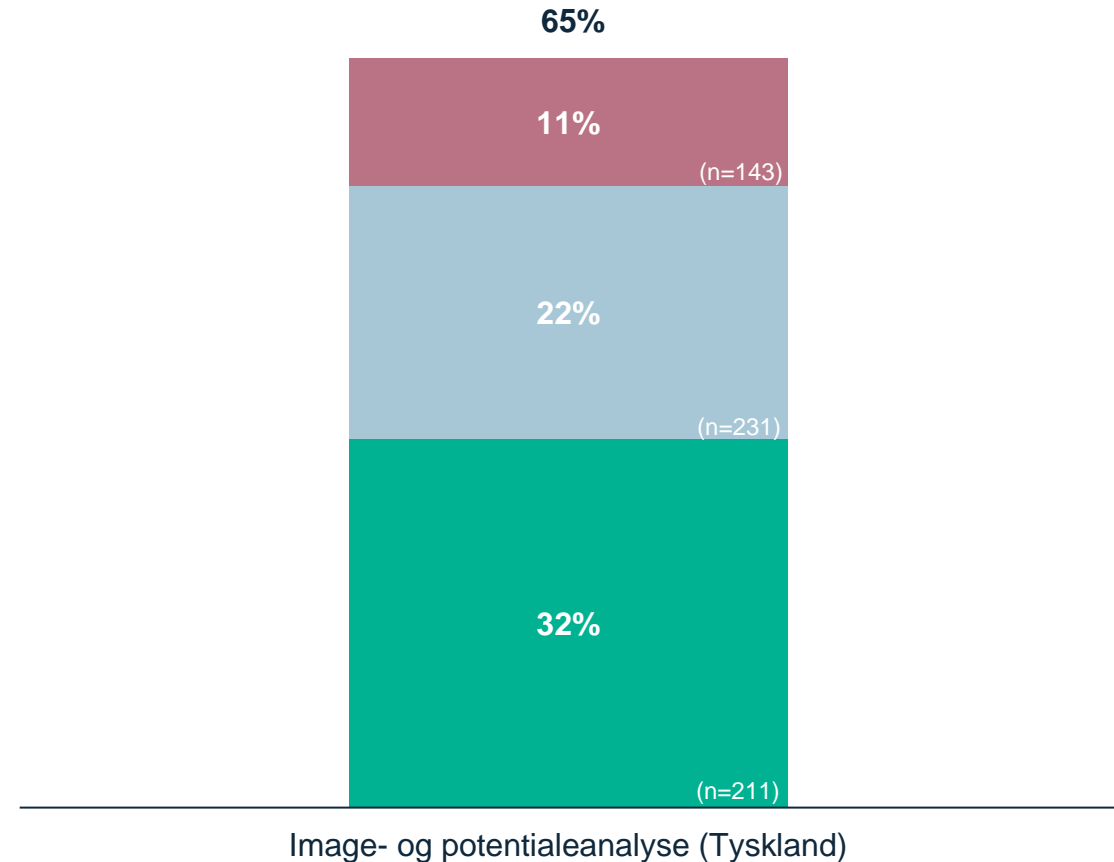
Kulturturister

Outdoor- og kulturturister

Outdoorturister

Elementer i den kombinerede kultur- og naturoplevelse

På tværs af seks oplevelsestilbud

Elementer i den kombinerede natur- og kulturoplevelse

Store forskelle i udgangspunktet for natur- og kulturoplevelsen

Den kombinerede natur- og kulturoplevelse i de seks testede kulturinstitutioner er kendetegnet ved store forskelle, som hænger sammen med stedernes forskelligartede udgangspunkt og karakter. Nogle af institutionerne lever af en stor naturattraktion i området, som kvalificeres og udbygges med indendørs eller formidlende aktiviteter, mens andre i højere grad har en kulturoplevelse i centrum, som kan udvides med aktiviteter udendørs. En tredje gruppe tilbyder i højere grad oplevelser, der er mere ligeligt fordelt mellem natur og kultur.

Elementer i den gode natur- og kulturoplevelse

På trods af de store forskelle mellem institutionerne peger rapporten på seks elementer, som på tværs af de seks testede besøgsoplevelser synes at have stor betydning for, om gæsterne overhovedet vælger at kombinere naturoplevelsen med kulturoplevelser samt betydning for gæsternes samlede oplevelse.

Afslutningsvis giver rapporten anbefalinger og tips til, hvad man konkret kan gøre for at styrke samspillet mellem kultur- og naturoplevelser.

Foto: Visit Sydsjælland & Møn og Mads Tolstrup

Natur- og outdooraktiviteter er oftest udgangspunkt for oplevelsen

1 Naturen i fokus

På tværs af indsigter fra de seks kulturinstitutioner tegner der sig et tydeligt billede af, at det som udgangspunkt er naturen, der har den største tiltrækningskraft på gæsterne.

De store naturoplevelser, såsom Møns Klint og Stevns Klint, er attraktioner i sig selv, men naturoplevelserne i fx Nationalpark Skjoldungernes Land omkring Lejre Museum og Selsø Slot tiltrækker også mange besøgende. Karakteren af naturoplevelser varierer, men det er en central del af ferien for gæsterne at tilbringe tid sammen udendørs.

Interviewene viser, at gæsterne bruger naturoplevelserne til at koble af og være fysisk aktive sammen. Natur- og outdooraktiviteterne kombinerer samvær og fysiske aktiviteter, der inviterer hele familien ind i aktiviteten og til at udforske stedet nærmere.

Udgangspunktet for de besøgendes ophold de pågældende steder er derfor samvær, udforskning og fysisk aktivitet i naturen. En adfærd og interesse, som evt. kulturoplevelser skal understøtte.

We haven't exactly organised today's visit, but we want to hike and explore the cliff. Maybe see the church, we'll play it by ear. We read about this place, and we've visited some similar cliffs in France. We really enjoyed those hikes, so we want to explore this.

- Familie fra Belgien med to børn, interviewet i Boesdal Kalkbrud

Afvejet tidsfordeling af inde- og udendørsaktiviteter giver den bedste oplevelse

2 Gæsterne planlægger deres besøg efter tid, de skal bruge inden- og udendørs. Hensyn til familiens firbenede ven forlænger opholdet udendørs.

Omfanget og tiden brugt på henholdsvis outdoor- eller kulturtilbuddet skal være afvejet. Undersøgelsen viser, at tid er en afgørende faktor, når gæsterne skal beslutte, om de vil besøge en udstilling eller udforske et naturområde.

Særligt de natur- og friluftsjnteresserede gæster har en forventning om, at de skal tilbringe størstedelen af deres besøg udenfor. Store, tidskrævende udstillinger er derfor mindre attraktive for denne type gæst.

Hvis et naturtilbud er storslået, som Stevns Klint eller Møns Klint, planlægger gæsten størstedelen af sin tid her. Hvorimod et mindre kulturtilbud som Lejre Museum fungerer godt som en del af et samlet oplevelsestilbud, da det giver tid til og mulighed for at opleve begge – også de længere vandrestier.

”

We didn't go inside, because we brought the dog. That's a shame, but we expected to be outdoors the entire day. The walks are well described though, and with stories from the area. That's really nice.

- Tysk familie fra Essen, der besøger GeoCenter Møns Klint

En tydelig tematisk fortælling

3 Afgrænsede tematiske fortællinger på tværs af alle aktiviteter skaber en helstøbt gæsteoplevelse

---

På tværs af de seks kulturinstitutioner er det tydeligt, at der hvor tema og fortælling er stærkest og oftest mest afgrænset, oplever gæsten den største kobling mellem natur- og kulturoplevelser.

Gæsten oplever koblingen mellem natur og kultur ved, at aktiviteterne understøtter hinanden og giver mulighed for både at lære og prøve det lærte af. Vikingeskibsmuseet er særligt succesfulde med dette greb, hvor aktiviteter inden- og udendørs understøtter og styrker gæstens oplevelse af vikingeskibe og vikingernes liv til søs.

Lejre Museum og Stevns Klint Experience har ligeledes greb, der aktiverer landskabet i deres udstillinger.

Aktiviteter med samvær

4 Aktiviteter med samvær, leg og læring både inden- og udendørs styrker koblingen mellem kultur og natur

---

Samvær er et vigtigt aspekt i aktiviteterne. Interviews og observationer viser, at samvær for hele familien, hvor leg og læring komplementerer samværsoplevelserne, har stort potentiale for at invitere gæsterne til at udforske både inden- og udendørsaktiviteter.

Samværsskabende aktiviteter ses hos alle seks kulturinstitutioner, men det er vigtigt, at hele familien eller gruppen kan deltage og finde kvalitet i oplevelserne sammen.

Formidling, der skaber engagement og læring

5 Interaktiv og visuel formidling passer godt ind i en aktiv dag med forskellige oplevelser

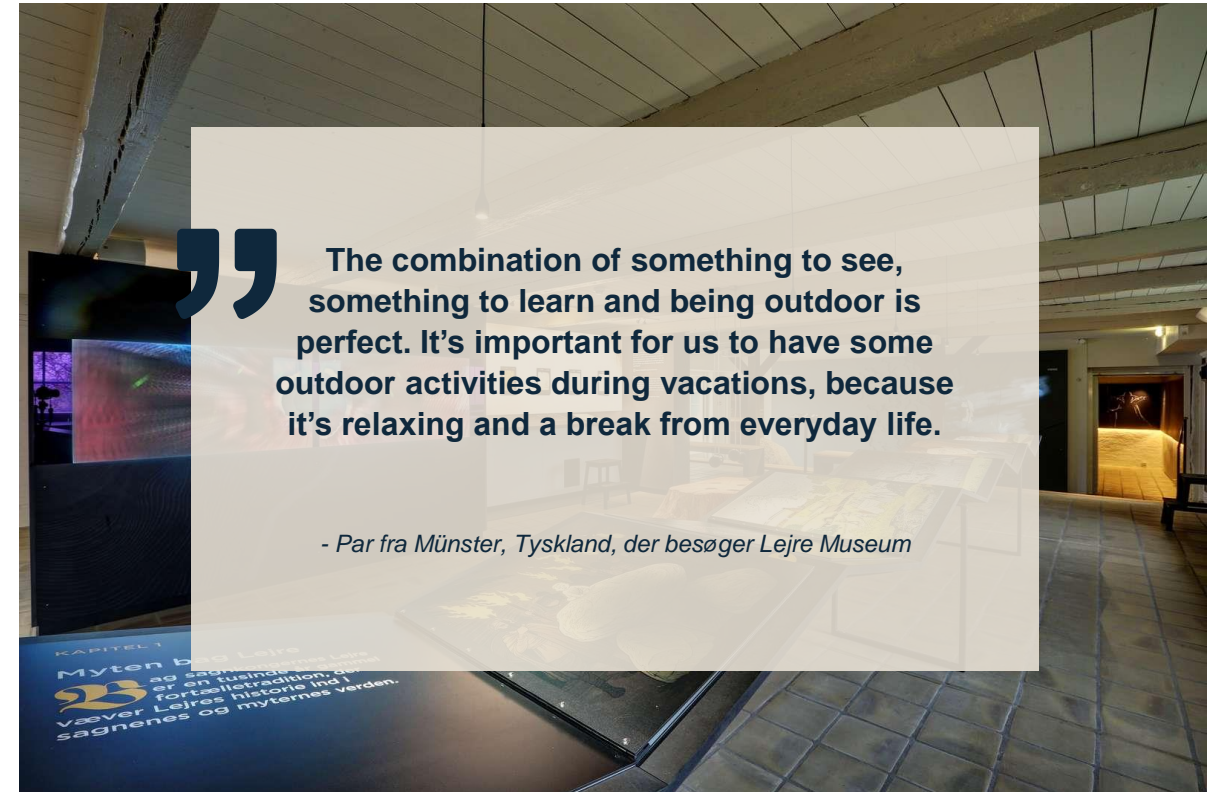

Undersøgelsen viser, at interaktive elementer og visuel formidling i (indendørs) udstillinger engagerer og aktiverer gæsterne, og det passer godt til den aktive adfærd og store engagement, som turisterne tager med sig ind fra naturoplevelsen.

Gæsterne oplever det som spændende greb, og særligt de tyske turister er imponerede over de danske kulturinstitutioners formidlingsgreb og formidlingskoncepter.

Udstillingerne på Lejre Museum, Vikingskibsmuseet og Stevns Klint Experience bliver beskrevet som overraskende, aktiverende og legende. Udstillinger med disse greb skaber nysgerrighed hos gæsterne, starter samtaler og får fantasien til at drømme sig tilbage til Vikingetiden eller adlens liv i 1800-tallet.

Sprog er dog en vigtig faktor for de tyske turister, hvor flere foretrækker, at formidlingen er på tysk. Børnefamilier peger på, at det er nemmere at aktivere børnene, når udstillinger er på tysk.

Kobling mellem gratis og betalte oplevelser

6 De store gratis naturoplevelser kan mindske interessen for kulturoplevelser

---

Betaling er også en faktor i den samlede natur- og kulturoplevelse. Hos Gavnø Slot skal gæsten fx betale for både at opleve slotsparken og Gavnø Go Fly, hvorimod udendørsarealerne ved Stevns Klint eller Møns Klint er en gratis oplevelse.

Det giver forskelligartede udfordringer. Har man betalt for en del af oplevelsen, kan der være tendens til, at gæsterne koncentrerer sig om denne – for at få størst mulig valuta for pengene. Dermed kan gæsternes incitament for andre oplevelser være begrænsede.

Omvendt, når naturoplevelsen er gratis, kan det også udgøre en barriere for at betale for kulturoplevelser. Interviewene viser, at dette forudsætter, at koblingen mellem natur og kultur i særlig grad skaber indlevelse hos gæsten, som hos Lejre Museum, eller bygger direkte videre på naturoplevelsen, som hos GeoCenter Møns Klint.

Anbefalinger til at styrke det tværgående oplevelsestilbud mellem natur og kultur

Skab en samlende fortælling

På steder med to ligestillede natur- og kulturoplevelser er det særligt fordelagtigt at arbejde med en samlende fortælling. Her kan den tematiske røde tråd være en udfordring at skabe, men det vil styrke den samlede oplevelse – og ikke mindst skabe opmærksomhed om begge oplevelsestilbud.

Målret oplevelsestilbuddet til en primær og sekundær målgruppe

For at imødekomme behov og interesser fra de forskellige målgrupper er det væsentligt at afklare de primære og sekundære målgrupper og herefter arbejde strategisk med udviklingen af indgangsvinkler til det kombinerede oplevelsestilbud.

Skab synergi mellem oplevelser med wayfinding

En barriere for oplevelser på tværs af natur og kultur er, hvis de to oplevelsestyper foregår parallelt og uafhængigt af hinanden. Dette kan enten være fysisk på stedet eller mentalt for gæsten. I begge tilfælde er der behov for at skabe overgange mellem de to oplevelsestilbud. Her kan wayfinding være et middel til at hjælpe gæsten rundt og skærpe nysgerrigheden for det alternative oplevelsestilbud.

Skab fleksibilitet i forhold til tid og pris for gæsten

Det kan være særligt relevant at arbejde med prisdifferentiering eller prisfleksibilitet, især ved gratis naturoplevelser. Ved at skabe forskellige oplevelsespakker, der indeholder dele af oplevelsestilbuddet, bliver det mere tydeligt for gæsten, hvad de køber – og hvordan det spiller sammen med naturoplevelsen og de potentielt gratis udendørsoplevelser.

Anbefalinger til at styrke det tværgående oplevelsestilbud mellem natur og kultur

Hjælp gæsten rundt i landskabet

På tværs af de seks kulturinstitutioner tegner der sig et billede af, at gæsten har brug for hjælp og guidance til at aktivere landskabet og fortællingen udendørs. Her er der et potentiale for at arbejde med gæstens egen fantasi for at gøre udendørsoplevelsen særlig, men den skal faciliteres for at have værdi.

Brug udendørsoplevelsen aktivt i indendørsformidlingen

Undersøgelsen viser, at jo mere udendørsaktiviteterne bliver aktiveret i indendørsaktiviteterne, des mere værdiskabende bliver oplevelsen af fx et kulturlandskab.

Derudover tager det gæsten i hånden på tværs af oplevelsesaktiviteter og styrker dermed den samlede oplevelse.

Styrk formidlingen med flere sprog

Undersøgelsen viser, at sprog er en barriere for udenlandske gæster. Særligt hvis det er en teknisk udstilling, eller udstillingen henvender sig til børnefamilier, men kun er formidlet på dansk og/eller engelsk.

Forældre oplever, at det er svært at oversætte, og de faglige termer bliver en barriere for forståelsen på andre sprog.

Test af besøgsoplevelsen seks steder

GeoCenter Møns Klint

Oplev Danmarks fødsel

GeoCenter Møns Klint vil berige gæsternes aktive udendørsoplevelser

Midt i den storslåede natur på Møns Klint

I naturskønne omgivelser på Møn ligger GeoCenter Møns Klint, der formidler Danmarks geologiske historie og dinosaurernes liv gennem interaktive udstillinger.

GeoCentret er placeret midt i knudepunktet for områdets tre populære udflugtsmål: Den træbelagte gangsti mod Freuchens Pynt, den mere bakkede rute mod Forchhammers Pynt og den lange trappe med 497 trin, der fører direkte ned til stranden. Dertil tilbyder GeoCentret aktiviteter som mountainbike, svævebane, træklating og guidede ture langs klinten.

Hypoteser og oplevelseskoncept

Undersøgelsen har særligt fokus på, hvordan aktiviteter tilknyttet formidlingen af klinten, såvel indendørs i GeoCenter Møns Klint som udenfor, påvirker gæstens samlede oplevelse. Analyserne har taget udgangspunkt i det definerede oplevelseskoncept for natur- og kulturoplevelsen samt i følgende to hypoteser for en god oplevelse:

- 1) Gæsterne får styrket udendørsoplevelsen gennem indendørsoplevelsen
- 2) Gæsterne på parkeringspladsen bliver overført til gæster i besøgscentret

Test af besøgsoplevelsen

Analysen bygger på interview med 14 rejsegrupper samt observationer af gæstedefærd den 11. juli 2023 samt besøg fra et tysk testpilot-ægtepar i september 2023.

Oplevelseskoncept

GeoCenter Møns Klint ønsker, at deres gæster oplever kultur og natur igennem:

- 1 Enestående naturoplevelser med azurblåt hav og hvide kridtklinter
- 2 Trætte ben efter at have gået på trapper – på den gode måde
- 3 Finde 70 millioner år gamle fossiler på stranden, som guiderne i GeoCentret kan fortælle historien om
- 4 Opleve, hvordan Møns Klint og Danmark blev dannet gennem interaktive oplevelser og 3D film, der fanger selv de mindste
- 5 Møde venligt og smilende personale
- 6 Spise god mad i caféen, der er nemt og intuitivt at bestille gennem selvbetjeningsløsningen

Møns Klint og trapperne er hovedattraktionen og har god wayfinding – især udendørs

Møns Klint er en attraktiv, heldags og udendørs, seværdighed

På tværs af de kvalitative datakilder peger gæsterne på Møns Klint som et attraktivt besøgsmaal. Det skyldes dets internationale renommé og særegne natur. De besøgende beskriver Møns Klint som et sted, man skal opleve, og flere af de interviewede har besøgt lignende naturoplevelser. Gæsterne forventer og forbereder sig på en heldags udendørsoplevelse. Få har derfor kendskab til GeoCentrets aktiviteter.

Wayfinding er intuitiv udendørs, men understøtter ikke koblingen til GeoCenter Møns Klint

Gæsternes wayfinding i landskabet omkring Møns Klint er problemfri. De navigerer nemt efter skiltningen og følger stier og trapper ned til klinten. Indendørs i GeoCenter Møns Klint navigerer gæsterne let i foyerområdet, butikken og til toiletterne. De fleste besøgende bruger billetsalget som informationskranke og bliver først her klar over GeoCentrets fulde tilbud.

”

*We took a walk along the cliff yesterday, but **we couldn't find any fossils**. So, we joined the tour today, and it was **everything we expected**. The guide is really good. We want to continue the fossil hunting today and maybe see the exhibition on a rainy day.*

(Hollandsk par)

*We didn't go inside, because we brought the dog. That's a shame, but **we thought it would be a whole day in the outdoors**. The walks are well described though, and with stories from the area. That's really nice.*

(Tysk familie med børn)

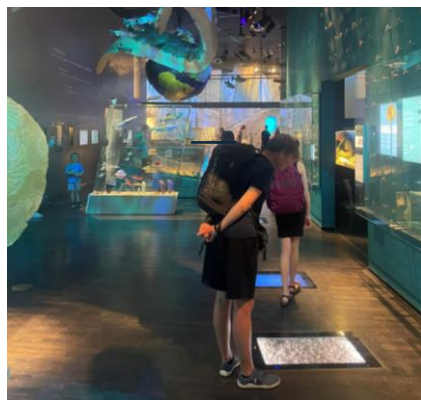
Udstillingen styrker oplevelsen af Møns Klint, men der er svagt kendskab – og dårlig tid - til hele oplevelsen

GeoCentrets formidling styrker oplevelsen af Møns Klint

Gæster, der indløser billet til GeoCentret og Møns Klint, får den intenderede oplevelse med en styrket naturoplevelse gennem formidling i udstillingen eller på guidede ture.

Gæster, der ikke indløser billet til GeoCenter Møns Klint, oplever den storslåede natur, klinten og formidlingen på vandreruten. Denne gruppe af gæster har oftest ikke kendskab til GeoCenter Møns Klints aktiviteter.

Udstillingen er spændende, men kan være en tidsrøver

Undersøgelsen viser, at nogle gæster ser udstillingen som en tidsrøver fra hovedattraktionen; Møns Klint (og ikke mindst trapperne). Gæsterne, som besøger udstillingen oplever, at den har spændende og interaktive formidlingsgreb. Gæsterne oplever samtidig, at den er teknisk. Den første del af udstillingen har størst succes med at fastholde ældre børn og unge. Udstillingens anden del er særligt interessant for de mindre børn, fordi de må røre og interagere med udstillingens elementer.

”

*We didn't know what we bought tickets for at the service point. I just bought them, so we could join the tour. **Nothing was planned**, and it was a little bit confusing when we arrived.*

(Canadisk familie)

*It's an extremely interesting exhibition about the journey through time. There is a lot to see in the exhibition, especially for school children. **But I think for all ages it is very, very interesting - with all the interactive things**, and the film, and so on.*

*(Tysk testpilot,
Visit Sydsjælland & Møn)*

Møns Klint er primært en friluftslivsoplevelse, hvor formidlingen af klinten kan blive en konkurrerende aktivitet til de udendørs naturoplevelser

Friluftsliv og geologi er to separate udendørsaktiviteter

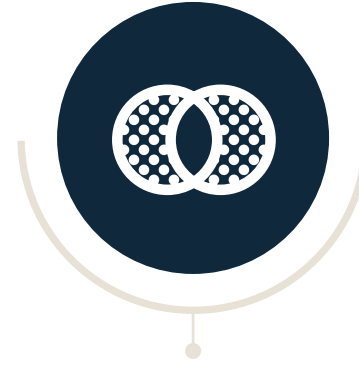
Klintens udendørsoplevelse har to dimensioner: Det aktive friluftslivstilbud og den geologiske formidling af klinten. Mens mange besøgende er bekendt med friluftslivsaktiviteterne, er der få, der er klar over det geologiske formidlingsaspekt i udendørsaktiviteterne. Fx forbigår besøgende uden kendskab til geologien fossilerne langs klinten, fordi de ikke ved, hvad de skal lede efter.

Klintens trapper er en hovedattraktion i sig selv

Trappebestigningen på Møns Klint er en central og udfordrende del af besøget. For mange besøgende er den hovedmålet for dagen.

Dette kan overskygge formidlingen af geologien både indendørs og udendørs, da denne del af besøget på klinten i sig selv kræver tid og energi.

Indendørsaktiviteterne styrker den samlede oplevelse

Formidling af Møns Klint gennem udstillingen styrker de besøgendes natur- og udendørsoplevelser. Dog forventer de besøgende at tilbringe størstedelen af tiden udendørs ved Møns Klint. De besøgendes førstehåndsindtryk er derfor ikke, at indendørsaktiviteterne supplerer udendørsaktiviteterne. I stedet oplever de, at de skal vælge mellem de to oplevelser.

Kendskabet til GeoCentrets tilbud er begrænset

Forbipasserende har svært ved at afkode og sætte forventninger til et GeoCenter som koncept. Som konsekvens bliver GeoCenter Møns Klint opfattet som et servicepunkt for klinten, og mange gæster er ikke klar over, at der er en udstilling og formidling tilgængelig. Det opfattes som et sted for praktiske behov såsom mad, mødested, service og shopping, hvilket får udstillingen til at træde i baggrunden.

Stevns Klint Experience

Stevns Klint Experience vil give gæsterne en oplevelse af verdens undergang – både indendørs og udendørs

En attraktion placeret midt i natur og historie

Stevns Klint Experience er placeret midt i Boesdal Kalkbrud, og er en del af en 22 km lang trampesti langs klinten. Oplevelsescentret fungerer som et samlingssted og har udover udstillingen en butik og café med lokale produkter og råvarer samt turistinformation.

Oplevelsescentrets udstilling viser 66 millioner års historie gennem en dramatisk seks minutters film og en interaktiv udstilling. Her udforsker man jordens historie fra dinosaurernes tid til nutiden, med Lucky som det gennemgående tema - den eneste overlevende fra dinosaurernes tid. 'Lucky gåden' er en interaktiv aktivitet for børnefamilier, der kan opleves både i udstillingen og i landskabet.

Hypoteser og oplevelseskoncept

Testen af besøgsoplevelserne ved Stevns Klint Experience har haft til formål at undersøge, hvorfor og i hvilket omfang gæsten vælger eller fravælger kombinationen af udendørs- og indendørsoplevelser. Analysen har taget udgangspunkt i det definerede oplevelseskoncept for stedet samt følgende hypoteser:

1. Gæsterne oplever en kobling mellem kultur og natur
2. Klinten og Verdensarven trækker gæster til Boesdal Kalkbrud, men skærper også deres nysgerrighed nok til at komme ind i selve kulturtilbuddet.

Test af besøgsoplevelsen

Analysen af besøgsoplevelsen på Stevns Klint bygger på interview med otte rejsegrupper samt observationer af gæsteadfærd den 21. juli samt besøg fra et tysk testpilot-ægtepar i september 2023.

Oplevelseskoncept

Stevns Klint Experience ønsker, at deres gæster oplever kultur og natur gennem:

- 1 Møde Lucky, det dyr som overlevede asteoriden, som landede på jorden for 66. mio år siden.
- 2 Se Fiskeleret fortælle klintens geologiske historien – i udstillingen og i naturen
- 3 Smage Stevns gennem lokale råvarer i SKE café og butik
- 4 Gå i smukke omgivelser med vand, der er ligner noget fra Grækenland
- 5 Læring om bæredygtighed, verdensarv og at vi skal passe bedre på naturen

En helstøbt oplevelse med stor bredde

Stevns Klint Experience giver gæsten en helstøbt oplevelse på tværs af aktiviteter indendørs og udendørs

Figuren Lucky, som gæsten følger i filmen gennem udstillingen, og har mulighed for at udforske Boesdal Kalkbrud sammen med, opleves som et godt greb til børnefamilier og barnlige sjæle. Generelt oplever gæsterne, at Stevns Klint Experience har en tydelig tematisk rød tråd, hvor aktiviteter er samtænkt og understøtter hinanden.

Udstillingen skaber samvær og har et overskueligt format

Gæsterne oplever Stevns Klint Experiences' udstilling som interaktiv, engagerende og med et passende format og længde. Udstillingen samler gæsterne, hvilket styrker samværet og samtalerne. De forskellige formidlingsgreb involverer forskellige målgrupper, og udstillingens størrelse bliver ligeledes oplevet som overskuelig.

”

*The “fiskeler” is spectacular. **There’s so much to see here** like the pebbled beach, the views of the sea, sailing boats, rowing boats and the great exhibition of course.*

*(Tysk testpilot,
Visit Sydsjælland & Møn)*

*Jeg synes det er fedt, også for børn.
Filmen og gåden er fede aktiviteter.
Det minder om Moesgaard.*

(Dansk far og søn)

Hård konkurrence fra klintens andre perler

Stevns Klint Experience er ikke gæsternes primære mål

På tværs af de kvalitative interview samt observationer af gæster tegner der sig et tydeligt billede af, at Stevns Klint Experience ikke er gæsternes primære mål, når de tager til Stevns Klint.

Det er oftest selve klinten og trampestien, de besøgende har hørt om. Gæster, der skal gå trampestien har sat en dag af til at nå frem og tilbage, og derfor gør de sjældent holdt ved Stevns Klint Experience.

Boesdal Kalkbrud og Pyramiden fanger gæstens interesse

Pyramiden fungerer som en øjenfanger i landskabet, både fra parkeringspladsen og fra stranden. For gæsterne er Pyramiden en overraskende kulturel og historisk oplevelse, som de gerne vil have mere viden om.

Pyramiden fanger også forbigående interesse, hvilket kan føre til, at nogle gæster overser oplevelsescentret og går tilbage til trampestien eller tager en genvej til parkeringspladsen efter at have udforsket Pyramiden uden at besøge centret.

”

*Vi skal bare lige ned og se vandet, så tror jeg, vi kører videre til kirken. **Vi ved faktisk ikke rigtig, hvad det her er for noget.** Vi har ikke været inde og kigge. Men det ligner ikke noget, som er for børn. Vi har brug for noget mere kropsligt som børnene kan tage sig til.*

(Dansk familie med børn på 5 og 7 år)

Udstillingen og udendørsaktiviteter arbejder sammen om at skabe en samlet fortælling om Stevns Klint

En samlet fortælling og helstøbt oplevelse

Gæsterne tager viden fra udstillingen med ud i landskabet og deres oplevelser i landskabet med ind i udstillingen. Oplevelsescentrets stilistiske udtryk og interaktive design kobles ligeledes hurtigt til udendørsoplevelsen, hvilket skærper centerets relevans for forbipasserende.

Konkurrence om besøgendes tid og opmærksomhed

De mange tilbud på trampestien gør, at besøgende skal prioritere deres tid mellem trampestien og de forskellige perler. Oplevelsescentret står over for udfordringen med at blive opdaget og prioriteret i forhold til mere kendte attraktioner som Højerup Gamle Kirke eller Koldkrigsmuseet. Det kan delvis skyldes manglende kendskab til stedet og udstillingen, hvilket resulterer i manglende forventninger og tiltrækningskraft for forbipasserende.

Er (endnu) ikke startpunkt for naturoplevelsen

På nuværende tidspunkt er Stevns Klint Experience ikke de besøgendes udgangspunkt, når de skal opleve Stevns Klint. Her er det fortsat klinten, som trækker besøgende til, og flere starter i Rødvig eller ved en af Stevns Klints andre perler og bevæger sig derfra langs klinten. Stevns Klint Experience bliver derfor en oplevelse, som man falder over på vejen, i stedet for oplevelsen, der åbner hele klintens historie, natur og geologi.

Begrænset kendskab til tilbud

Forbipasserende har svært ved at forstå og forvente, hvad Stevns Klint Experience tilbyder. Bygningens facade og indgangen til udstillingen giver ikke klare indikationer om de oplevelser, der venter indenfor. Dette resulterer i, at mange besøgende opfatter attraktionen primært som et sted for praktiske behov såsom mad, mødested, service og shopping.

Gavnø Slot

Gavnø Slot vil tilbyde en bred vifte af kultur- og naturoplevelser

Ro og fred, æstetik, historie og action

Gavnø Slot er en smuk og idyllisk udflugtsdestination lige udenfor Næstved. Slottet og parken er udgangspunkt for en række forskellige oplevelser, der spænder fra oplevelsen af arkitektur, historie og kunst ved besøg af selve slottet, til æstetik og natur i oplevelsen af blomster, planter og træer i parken, herunder særligt blomsterfestivaler samt besøg i Slotsbryggeriet Gavnø og endelig action-prægede oplevelser i forbindelse med klatreparken Gavnø Go Fly.

Hypoteser og oplevelseskoncept

Undersøgelsen har haft til formål at afdække gæsternes oplevelse af Gavnø Slots forskelligartede værditilbud med særlig fokus på, hvordan oplevelserne inden for slotsmurene (selv slottet og haven) hænger sammen med de øvrige udendørs aktivitetstilbud. Specifikt har testen taget udgangspunkt i det definerede oplevelseskoncept samt følgende hypoteser:

- 1) Det er de specifikke kulturtilbud for sig, der tiltrækker besøgende til Gavnø: Det er hovedsageligt blomsterfestivalerne *eller* kulturoplevelsen, der tiltrækker gæster.
- 2) Gavnø Slot og slotspark bliver først og fremmest oplevet som en udendørsoplevelse.

Test af besøgsoplevelsen

Analysen bygger på interview med otte rejsegrupper samt observationer af gæstestaford den 14. juli 2023 samt et besøg af et tysk testpilot-ægtepar i september 2023.

Oplevelseskoncept

Gavnø Slot ønsker, at deres gæster oplever kultur og natur gennem:

- 1 Mærke historiens vingesus ved at vandre gennem slottets mange rum, der består af arkitektur, møbler og kunst fra fortiden
- 2 Opleve ro og afslapning i slottets æstetiske og duftende have, med mange farverige blomster
- 3 Være fysisk aktiv i Sørøverland og skovens trætoppe med svævebaner og klatrevægge
- 4 Smage lokale delikatesser i slottets eget bryghus
- 5 Være omgivet af smuk natur hele dagen

Gavnø Slots aktiviteter er opdelt med slotsmuren, og koblingen mellem aktivitetstilbuddene er ikke tydelig for gæsterne

Gæsten mærker historiens vingesus inden for slotsmuren

Gæsterne bliver fascineret af slottets pæne og velplejede stand i parken, hvilket giver dem mulighed for nemt at fordybe sig i fortiden og forestille sig, hvordan slottet engang blev beboet og anvendt. De er uden tvivl klar over, at de bevæger sig rundt i en historisk perle, selvom de måske ikke er fuldt oplyst om slottets konkrete historie. Slottet og parken danner en kulisse, der giver mulighed for at føle historiens vingesus og stimulerer fantasien.

Friluftslivsaktiviteter er uden for slotsmuren

Gavnø Go Fly ligger udenfor slotsmuren, og her er en energisk stemning. Særligt svæve- og klatrebanelne i trækrone optager børn og forældrene i mange timer. Børnefamilierne er derimod svære at finde inden for slotsmurene.

”

It's a lovely park with many, many flowers, and the playhouse and zip lines looks like a fun time for children. I mostly like the flowers in the rose garden

*(Tysk testpilot,
Visit Sydsjælland & Møn)*

Her er så skønt, og virkelig dejligt at være. Roserne er smukke, og det er en virkelig fin kulturhave. Meget dansk.

(Englænder på ferie med dansk hustru)

Gæsterne oplever Gavnø Slot som enten en kultur- eller friluftslivsoplevelse

Gavnø Slot har to særegne oplevelsestilbud

Undersøgelsen viser, at svævebanen Gavnø Go Fly og slottet samt slotsparken bliver oplevet som adskilte oplevelsestilbud. Aktiviteter tiltrækker vidt forskellige målgrupper, som sjældent er informeret om de andre oplevelsestilbud, som Gavnø Slot tilbyder.

Dermed bliver Gavnø Slot oplevet som en attraktion med forskellige oplevelser, og gæsterne bliver ikke inspireret til at udforske attraktionens resterende tilbud. Det skyldes blandt andet, at Gavnø Slot i høj grad henvender sig til et voksent kulturpublikum, hvorimod svævebanen tiltrækker børnefamilier og gæster, der er interesserede i udfordrende, fysiske udendørsoplevelser.

”

*Vi har billet til slotsparken, **men jeg tror ikke vi når derind**. Klatrebanerne er sjove, og vi vil gerne have så meget ud af dagen her.*

(Dansk familie på ferie, interviewet ved Gavnø Go Fly)

Slottet og slotshaven skaber en samlet outdoor-culture oplevelse, mens Gavnø Go Fly har sit eget publikum

En sammenhængende natur- og kulturoplevelse inden for slotsmurene

I slotsparken oplever gæsterne en sammenhængende indendørs- og udendørsoplevelse, der skaber en synlig rød tråd i besøget. Både de historiske rammer og æstetiske oplevelser er de samme, hvad end man besøger slottet eller slotshaven, og der er ingen forskel i aktiveringsmåden og -tempo mellem disse.

Æstetik og sanser som formidlingsgreb

Æstetik er i højsædet og appellerer primært til et specifikt publikum inden for målgruppen, der værdsætter klassisk kultur. Samtidig har stedet potentiale for at tiltrække par på udkig efter en romantisk getaway. Netop derfor er forventningsafstemning med gæsterne afgørende for den samlede outdoor-culture oplevelse, især når det kommer til sæsonpræget æstetik som fx blomsterfestivalerne.

To forskellige udendørstilbud med forskellige målgrupper

Gavnø tilbyder to forskellige udendørsoplevelser i hhv. slotsparken og Gavnø Go Fly, som har grundlæggende svært ved at blive integreret i samme ophold. Samtidig har GoFly-oplevelsen svært ved at indbyde til kulturoplevelsen inden for slotsmurene og gæsterne synes ikke at opleve en naturlig kobling mellem Gavnø Go Fly og slottet. Disse to oplevelser synes at appellere til forskellige målgrupper og udgør to distinkte udendørsoplevelser.

Vikingskibsmuseet

Vikingskibsmuseet vil invitere gæsterne til at leve sig ind i vikingernes søfart gennem aktiviteter og sanser inde og ude

En museumsoplevelse til lands og til vands

Vikingskibsmuseet i Roskilde ligger en kort gåtur fra centrum og er omgivet af en livlig havn. Museet har indendørs og udendørs områder med café, markedsplads, bådværft, museumshavn og kampelegeplads. Besøgende kan delvist udforske udendørsområdet uden at købe en billet.

Indendørs finder man Vikingskibshallen med fem originale vikingskibe og en imponerende udsigt over Roskilde Fjord. Gæsterne kan endvidere se en film om vikingskibene og afprøve et interaktivt børneområde kaldet 'Stig ombord'. Et af højdepunkterne er muligheden for at sejle i et vikingskib på Roskilde Fjord, hvor gæster kan prøve at ro og sætte sejl.

Oplevelseskoncept og hypoteser

Testen af besøgsoplevelsen har taget udgangspunkt i et defineret oplevelseskoncept, bestående af forskellige delaktiviteter, som til sammen skal bringe de besøgende tæt på vikingerne.

Gæsteanalysen har derudover specifikt forholdt sig til følgende to hypoteser for den kombinerede natur- og kulturoplevelse:

1. Wayfinding har en betydning for koblingen: Når først man er på museumsøen for at se skibene, kommer man også ind på museet.
2. Et besøg på Vikingskibsmuseet er en affektiv oplevelse: Det er betydningsfuldt for gæsterne at opleve fortidens genstande i et nutidigt lys.

Test af besøgsoplevelsen

Analysen bygger på interview med ti rejsegrupper og observationer af gæstedefærd den 13. juli 2023 samt et besøg af en tysk testpilot-familie med børn i juni 2023.

Oplevelseskoncept

Vikingskibsmuseet ønsker, at deres gæster oplever kultur og natur gennem:

- 1 Stig ombord på verdens længste vikingskib, som man både kan se, røre og dufte i museumshavnen
- 2 Sejle i Roskilde Fjord i et vikingskib og lære hvordan vikingerne sejlede helt uden motor – hele familien samlet
- 3 Se de rigtige vikingskibe helt tæt på i virkeligheden
- 4 Spise mad, som vikingerne også spiste, i Café Knarr
- 5 Lære at kæmpe som vikingerne gjorde det
- 6 Besøge museumsbutikken og få en souvenir fra vikingetiden med hjem

Gæsterne indlever sig i Vikingskibsmuseets mange aktiviteter til alle aldre

En bred vifte af aktiviteter, der appellerer til forskellige aldersgrupper og interesser

Særligt børnefamilier værdsætter det brede udvalg af aktiviteter, der let engagerer både børn og forældre på Vikingskibsmuseet. Fællesaktiviteter som fx bådværkstedet, hvor man kan bygge sin egen båd, gør museet til et ideelt sted for familieudflugter. Personalet fremhæves som en styrke ved stedet, hvis viden og engagement med historien og aktiviteterne på stedet, smitter af på gæsterne.

Sejlturen er den ultimative levendegørelse af kulturoplevelsen

Sejladsen i Roskilde Fjord er en imponerende oplevelse, der vækker fortiden til live på en levende og underholdende måde. Den appellerer især til vikingeentusiaster og besøgende med ældre børn. Mange besøgende planlægger denne aktivitet på forhånd hjemmefra. Det er dog vigtigt at bemærke, at ikke alle gæster er klar over, at sejlads er en mulighed, og nogle mangler tydelig information om, hvordan de kan købe billetter.

”

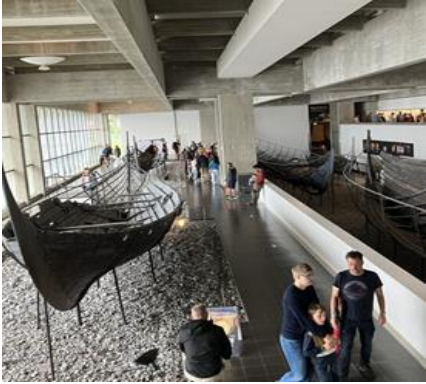
It was amazing. I've always wanted to try it and I liked, just to be out on the sea. Now we are going inside to see the originals. It is going to be interesting now we have tried it out. It definitely strengthens the experience of our visit.

(Belgisk par)

For min søn var bådturen det absolutte højdepunkt. Først roning, og så sejlads. Der opstod en ægte vikingefornemmelse!

(Testpilot-familie, Visit Fjordlandet)

Oplevelsen styrkes gennem en klar rød tråd mellem udstillingen og udendørsaktiviteterne

Gæsterne lærer om historien indenfor og prøver den udenfor

Udstillingen beskrives som informativ og dybdegående og roses for at komplementere udendørsområdet godt. Gæsterne fremhæver selv den positive synergi mellem indendørs og udendørs oplevelser, hvor man "lærer om historien indenfor og afprøver den udenfor". Udendørsaktiviteterne har et særligt godt greb i børnefamilier. Flere giver udtryk for i interviewene, at børnene hurtigt mister interessen for at fordybe sig indendørs sammenlignet med udendørsformidlingen.

Gæsterne aktiverer alle sanser i løbet af deres besøg

Gæster på Vikingskibsmuseet oplever en livlig og sanselig udendørsoplevelse, hvor lyde og dufte fra forskellige aktiviteter er i fokus. Medarbejdernes aktive deltagelse i de forskellige aktiviteter på stedet bidrager til at engagere gæsterne. Dette skaber en autentisk oplevelse og mulighed for indlevelse med relevans for mange målgrupper.

”

*We have only been outside, and I don't think we will go inside. **I don't think it is for the kids**, they are too small (age 2-4).*

(Fransk familie)

En god blanding af viden og aktiviteter, og det var selvfølgelig også meget praktisk at skiltene var på tysk.

***Vikingefølelsen kom virkelig igennem**, og vi lærte også mange nye ting om vikingeskibe og vikingernes rejser.*

(Testpilot-familie, Visit Fjordlandet)

En gennemført og afgrænset tematisk oplevelse, som gæsterne fuldt ud engagerer sig i

Levendegørelse af vikingskibe udenfor i naturen

Historien om vikingskibet bliver levendegjort og integreret i attraktionens omkringliggende landskab, hvilket forstærker gæsternes oplevelse og forståelse af den kulturelle oplevelse. De besøgende fordyber sig i vikingekulturen indendørs og oplever den i praksis udendørs, og denne vekselvirkning skaber en dybdegående indlevelse i vikingetiden.

Aktivering af sanser styrker indlevelse

Lyde, lugte, synsindtryk og smagsoplevelser fra vikingetiden skaber en autentisk vikingestemning, giver plads til dybere indlevelse og styrker forbindelsen mellem attraktionens indendørs og udendørs områder. Dette sikrer, at gæsterne konstant føler sig engagerede og forbundne med vikingetiden og er overbeviste om, at vikingskibene er epicentret for en fortælling om vikingetiden.

Engageret personale skaber engagerede gæster

Personalet udgør et andet afgørende greb for at forbinde Vikingskibsmuseets indendørs og udendørs oplevelser. De bringer aktiviteterne til live ved at deltage i aktiviteter som bådebygning eller håndværk og interagerer samtidig med gæsterne ved at formidle information på stedet.

Afgrænset tema skaber rød tråd i den samlede oplevelse

Det tydeligt afgrænsede tema om vikingskibe skaber en sammenhængende, tematisk rød tråd på museet. Gæsterne opfatter hver aktivitet som en integreret del af en samlet helhed, der supplerer og komplementerer hinanden. Dette bidrager til at skabe en samlet kulturoplevelse for besøgende.

Lejre Museum

Lejre Museum vil give liv til oplevelsen af kulturlandskabet

Sagnkongernes fortælling bliver udfoldet inden- og udenfor

På Lejre Museum bliver historien om Danmarks første kongeslægt, Skjoldungerne, levende fortalt. Museet ligger midt i Nationalpark Skjoldungernes Land, hvor gæsten til fods eller på cykel kan udforske kongehaller og gravhøje, som er levn fra Sagnkongerne. Landskabet og de omkringliggende vandreruter udgør en central tiltrækningskraft for besøgende til området.

Hypoteser og oplevelseskoncept

Undersøgelsen har haft fokus på at afdække gæsternes oplevelse af Lejre Museum med særlig vægt på det udendørs kulturlandskab, som museet formidler og giver liv til gennem arkæologiske fund mv.

Undersøgelsen har taget udgangspunkt i det definerede oplevelseskoncept samt følgende to hypoteser:

- 1) Landskabets historiske relevans aktiveres først, når man har besøgt museet
- 2) Wayfinding i landskabet er nem for gæsterne

Test af besøgsoplevelsen

Den kvalitative undersøgelse har bestået af interviews af otte rejsegrupper og observationer af gæstedefærd den 12. juli 2023 samt et besøg fra en testpilot-familie med børn i juni 2023.

Oplevelseskoncept

Lejre Museum ønsker, at deres gæster oplever kultur og natur gennem:

- 1 Lære historien om Lejre
- 2 En kort museumsoplevelse, der inviterer ud i landskabet for at se, hvor udstillingens genstande er blevet fundet
- 3 Opleve landskab bliver vækket til live gennem imponerende arkæologiske fund, gravhøje og monumenter.
- 4 Fortællinger om konger og legender fra en mytisk tid med emner som viking, Odin, guld, krigere, skatte, bjørne, sagn og fascinerende ornamentik.

Flere gæster oplever, at historiens vingesus i udstillingen inviterer dem ud for at opleve landskabet

Seværdigheder i området inviterer gæsterne ud i landskabet...

Det er tydeligt for besøgende, at de befinder sig i et spektakulært historisk landskab. På den måde lykkedes det at vække det omkringliggende landskab til live. Dog har nogle gæster, særligt dem uden større kendskab til Vikingetiden brug for støtte til at forbinde udstillingen med de historiske fund, de ser udenfor.

...mens udstillingens formidlingsgreb understøtter naturoplevelsen

De besøgende fordyber sig i udstillingen om de store fortællinger om små genstande i 45-60 minutter, hvorefter de kan snøre vandreskoene, og tage på opdagelse i nationalparken. Nogle gæster fremhæver særligt museets brug af interaktive formidlingsformer, såsom lyd-tæppet i udstillingen. Dette skaber en særlig stemning i udstillingen, der inspirerer dem til at udforske landskabet udenfor på egen hånd med historiens lyd-tæppe in mente.

”

*It's not too big, not too dusty and very **relatable** to the surroundings. Here you get an idea of everyday life and not like Vikings-the show.*

(Tysk par)

The combination of something to see, something to learn and being outdoor is perfect. It's important for us to have some outdoor activities during vacations, because it's relaxing and a break from everyday life.

(Tysk par)

Sagnkongernes historie er svær at udfolde på egen hånd ved skibssætningen og kongehallen

Fortællingen i landskabet kræver indlevelse og fantasi, hvilket er svært at konceptualisere for nogle gæster

Vikingeentusiaster er begejstrede for udstillingen, som de finder let at navigere i. For denne gruppe af gæster bliver landskabet levende, og de forestiller sig Sagnkongernes liv og hverdag gennem fortællingerne fra udstillingen – og deres forudgående viden om vikingerne.

En anden gruppe af gæster bliver i mindre grad fanget af fortællinger om landskabets historie, og de oplever ikke den samme levendegørelse af Sagnkongernes historie udenfor. Det skyldes enten, at udstillingen fanger dem mindre, eller at de fravælger udstillingen for kun at være udendørs.

Særligt tyske gæster oplever udstillingens formidlingsprog som en udfordring. Dertil giver nogle gæster udtryk for, at udstillingen er teknisk og teksttung, på trods af de interaktive elementer.

”

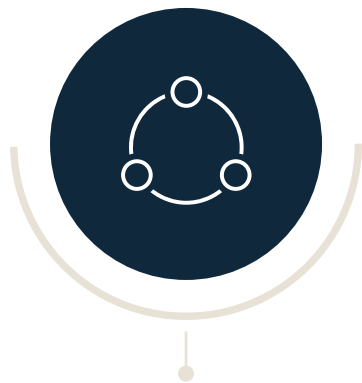
We're on a Viking tour in the area. We're visiting museums, attractions and Viking markets. It's very exciting to deep dive into this, to learn and explore through the eyes of the Vikings.

(Tysk par)

*Jeg fandt nogle interessante ting i udstillingen, men **for børnene - og selv for mig - var det lidt tørt.** Jeg brugte meget tid på at oversætte for børnene, og det ødelagde oplevelsen for mig.*

(Testpilot-familie, Visit Fjordlandet)

Lejre Museum er særligt interessant for gæsten, der træder i vikingernes fodspor. Kulturlandskabet er mindre tilgængeligt for outdoor-turisten på farten

En oplevelse for entusiastene

På tværs af datakilderne er der varierende oplevelser af Lejre Museum og kulturlandskabet. For historie- og vikingentusiaster er udstilling og landskab et stærkt greb. Kombinationen sætter fantasien og historien løs. For mindre historieinteresserede bliver udstillingen af nogle oplevet som teknisk, og landskabet bliver ikke levendegjort i samme grad.

Kulturlandskabet er primært en naturoplevelse

Nationalpark Skjoldungernes Land er i sig selv en stor attraktion, hvor mange turister bevæger sig rundt ad vandre- og cykelstierne. Formidlingen langs ruterne er god, og sætter Lejres kulturlandskab i kontekst, men interviews viser, at få af disse turister orienterer sig i landskabet efter formidlingen. De er hovedsageligt på aktiv ferie ude i naturen.

Vikingentusiastene bruger mindre tid i kulturlandskabet

De gæster, som kommer til Lejre Museum i forlængelse af at have været på Vikingskibsmuseet eller i Sagnlandet Lejre, er mindre tilbøjelige til at vælge de længere vandrestier. De udvælger de nærliggende udendørsattraktioner, oplever dem og kører videre for at følge i vikingernes fodspor – og optrælle deres historie.

Lejre Museum er et besøgscenter for området

Uanset om gæsterne indløser billet eller ej, oplever de stor gæsteservice hos Lejre Museum. Lejre Museums beliggenhed gør det til et servicepunkt, hvor flere typer af gæster stopper. Mange på vandreture og cykelture bruger stedet som pause, hvor de får købt friske forsyninger og får rådgivning til deres videre færd. Få bliver konverteret til museumsbesøgende, men gæsteservicen styrker museets troværdighed.

Selsø Slot

Selsø Slot vil give besøgende i nationalparken en autentisk kulturoplevelse

En glemt kulturperle i et fugleparadis

Selsø Slot er et historisk herregårdsmuseum beliggende i Nationalpark Skjoldungernes Land. Dette velbevarede barokslot var glemt i over 100 år, og det tilbyder besøgende en autentisk og rå kulturoplevelse.

I området omkring slottet er der flere vandre- og cykelruter, herunder Selsø Ruten, som fører forbi museet. Uden for slotspladsen er der et oplevelseskrat for børn og faciliteter såsom madpakkeskur og bålplads.

Hypoteser og oplevelseskoncept

Undersøgelsen af gæsternes besøgsoplevelse har haft til formål at afdække, hvordan gæsterne oplever slottet og hvilken rolle den omkringliggende natur har for oplevelsen. Derudover har undersøgelsen haft fokus på at afdække, hvordan og hvorvidt gæsterne bevæger sig mellem naturoplevelserne og ind på slottet. Undersøgelsen har taget udgangspunkt i det definerede oplevelseskoncept samt følgende hypoteser:

- 1) Selsø Ruten inviterer gæster til at besøge Selsø Slot
- 2) Selsø Ruten og Selsø Slot er naturligt koblet gennem nationalparken

Test af besøgsoplevelsen

Analysen bygger på interview med syv rejsegrupper og observationer af gæstestadfærd den 14. juli 2023 samt besøg fra en tysk testpilot-familie i juni 2023.

Oplevelseskoncept

Selsø ønsker, at deres gæster oplever kultur og natur gennem:

- 1 Opleve et autentisk 450 år gammelt slot, der emmer af historie, som man får lyst til at dykke mere ned i.
- 2 Mulighed for at drømme sig ind i, og mærke historien på slottet, der stadig er møbleret fra fortiden
- 3 Gå på opdagelse på egen hånd gennem slottet, der er flot, spændende, men også lidt uhyggeligt
- 4 Være fysisk aktiv i det omkringliggende landskab og oplevelseskrat
- 5 Vandreture i Nationalparken, der åbenbarer det spændende fugleliv

Gæsterne oplever historiens vingesus på slottet i en flot landskabelig ramme

Smuk natur, der indrammer en autentisk, rå oplevelse

På tværs af datakilder beskriver gæsterne Selsø Slot som et smukt og autentisk sted. For de besøgende er det særligt unikt, at slottet står råt, og at man ubesværet kan bevæge sig rundt i hovedhuset. Det giver en unik oplevelse, der skaber rum til, at fantasien får frit lejde, imens man går gennem balsale og slotsværelser.

Det rå og uspolerede udtryk og formidling opleves samtidig som en barriere for nogle internationale gæster. De mangler at blive ført gennem fortælling, udstillinger og slottets historie.

Slottets formidling giver gæsterne en oplevelse af at være detektiver

Gæsterne dykker ned i de enkelte genstandes historie og forestiller sig, hvordan genstandene er brugt. Ligeledes bidrager fortællingerne fra slottet til, at gæsterne forestiller sig livets gang både som adelig og tjenestefolk.

Formidlingen af genstandene på Selsø Slot bidrager til gæsternes oplevelse af at være detektiver, fordi det kræver et vågent og nysgerrigt øje at finde historierne.

”

*Det er spændende at gå rundt i lokalerne, og **mærke de liv som har levet her**. Man finder små efterlevn, og hilsner fra slottets beboere gennem tiden.*

(Testpilot-familie, Visit Fjordlandet)

*Stedet her giver et virkelig særligt indblik i von Plessen familien. Redskaberne, som står fremme – strygejernet opvarmet med kul, det er så spændende! **Jeg føler, at vi går i en tidslomme**, og jeg kan mærke menneskene, der har levet her.*

(Kvinde fra Nordjylland)

Naturen giver Selsø Slot en eventyrlig ramme, men de selvorganiserede udendørsaktiviteter bliver ikke koblet til kulturoplevelsen

Gæsterne oplever, at nationalparken styrker oplevelsen af slottet, men slottet har ingen betydning for naturoplevelsen

Gennem interviews og observationer både med gæster på Selsø Slot og vandrende i nærområdet bliver det bekræftet, at gæster i området enten kommer for at opleve Selsø Slot eller for at udforske naturoplevelser i Nationalpark Skjoldungernes Land.

For eksempel holder fugleinteresserede gæster på parkeringspladsen, men de har ikke interesse i at besøge slottet. Der er ikke kendskab til oplevelsen indenfor på slottet.

Nogle af de gæster, der besøger slottet, har en primær interesse i at opleve selve Selsø Slot og er ikke optagede af naturaktiviteter. For denne gruppe er naturen dog en helt særlig ramme for besøget.

”

Det er magisk at gå ned af poppelalleen! Og virkelig smukt, når man kigger ud af vinduerne fra slottet. Det er helt klart en særlig oplevelse at gå rundt her med de omgivelser.

(Kvinde fra Bornholm)

*We're here to look at birds. We brought all the gear. We want to find a nice spot for observations near the lake. **I didn't know there was a castle**, but it doesn't really matter to me. We're here for the birds.*

(Tysk mand)

Selsø Slot er en særlig oplevelse – dog uden oplevet kobling til aktiviteter i naturen

Selsø Slot er en særlig oplevelse

Interviews og testpiloterne bekræfter, at Selsø Slot er en perle. Man kan frit gå på oplevelse og udforske slottets forskellige rum. Udstillede møbler og redskaber giver anledning til forestillinger om familiernes liv gennem tiden. Gæsterne orienterer sig dog ikke i opstillede plancher og enkelte undrer sig over slottets rå stand.

Gæsterne er kun opmærksomme på ét tilbud

Både interviews og observationer viser, at der er en skarp opdeling mellem kultur- og naturturisme ved Selsø Slot. Kulturturisten udforsker ikke det naturskønne landskab, men oplever det som en æstetisk ramme til den autentiske kulturoplevelse. Naturturisten derimod befinder sig kun på vandrestierne eller i fugletårnene og har ikke øje for, at Selsø Slot er et nærliggende oplevelsestilbud.

Skab kobling mellem slot og natur med lokale historier

Landskabet og Selsøruten bliver ikke aktiveret i kulturformidlingen, og derfor forbliver det en æstetisk ramme i stedet for at være en del af slottets fortælling. Lokalhistorien (fx munkekloster og sejlads på søen) har et uudnyttet potentiale for at styrke koblingen til området, naturen og dermed også oplevelsen for gæsten.

Aktiviteter bliver overset fordi naturen får lov at gro

Elementer af den intenderede oplevelse på Selsø Slot bliver overset (fx oplevelseskrattet og generel skiltning), måske som følge af, at naturen får lov til at gro. Det understreger den eventyrlige natur, som indrammer slottet, men konsekvensen er særligt, at aktiviteter målrettet børn bliver forbigået.

Appendix 1. Undersøgelsesdesign

Test af gæsteoplevelsen via interview, observationer og besøg fra testpiloter

Oplevelseskoncepter og hypoteser

- Seks kulturinstitutioner er udvalgt ud fra et kriterium om, at de på forskellig vis alle tilbyder oplevelser af både kultur og natur.
- De efterfølgende undersøgelser har taget udgangspunkt i et individuelt oplevelseskoncept, som definerede de forventede hovedelementer i en god kombineret natur- og kulturoplevelse.
- De seks steder definerede hypoteser for gæsternes besøgsadfærd og forventede kombination af kultur med natur, som fungerede som rettesnor for de videre analyser.

Gæsteinterview og observationer

- Der er gennemført i alt 55 interviews med besøgende – internationale og danske turister – over sommeren 2023, fordelt på 8-10 interview ved de seks institutioner.
- Interviewene varede op til 10 minutter og afdækkede rejsegruppens oplevelse og forventninger set i forhold til eventuelle kombinationer af natur- og kulturoplevelser.
- Derudover er der gennemført og registreret observationer af gæsteadfærd og bevægelsesmønstre på og omkring hver hver kulturinstitution.

Testpiloter

- I samarbejde med Destination Sydsjælland & Møn og Visit Fjordlandet er der blevet rekrutteret en tysk testfamilie og testpar til at opleve natur- og kulturtilbuddene i hvert område.
- Besøgene blev gennemført i hhv. juni 2023 (Fjordlandet) og september (Sydsjælland & Møn).
- Testpiloterne har løbende dokumenteret deres oplevelser gennem et fysisk testkit og et mobiletnografisk studie, hvor de har delt videoer med refleksioner og billeder af indtryk.

Gæsteinterview

Sted	Dato	Interview- og observationsmaterialet
Gavnø Slot	14. juli 2023	Observationer og otte interviews med turistgrupper, familier og par. Syv ud af otte interviews er med danske gæster og et enkel med turister fra England.
Selsø Slot	14. juli 2023	Observationer og syv interviews med turistgrupper, familier og par. De er ligeligt fordelt mellem danske og tyske turister. Der blev både udført interviews med besøgende på Selsø Slot og besøgende ved parkeringspladsen ved Selsø Kirke.
GeoCenter Møns Klint	11. juli 2023	Observationer og 14 interviews med turistgrupper, familier og par. Der blev udført interviews med fem tyske familier, to hollandske familier, to schweiziske familier, en østrigsk familie og fire interviews med danske turister.
Stevns Klint Experience	21. juli 2023	Observationer og otte interviews med turistgrupper, familier og par. Seks af interviewene er med danske gæster, hvor de resterende to er med turister fra hhv. Belgien og Portugal.
Lejre Museum	12. juli 2023	Observationer og otte interviews med turistgrupper, familier og par. Der blev udført interviews med fire tyske par, et schweizisk par, en familie fra USA og to danske familier på ferie.
Vikingskibsmuseet	13. juli 2023	Observationer og 10 interviews med turistgrupper, familier og par. Alle interviews er foretaget med internationale turister, herunder fra USA, Frankrig, Norge, Belgien, Holland, Mexico, Italien og England.

Guide til observationer og interview

Inde- og udeoplevelsen

Observationerne af sammenhængen mellem aktørernes inde- og ude oplevelsestilbud, samt indendørs og udendørs arealer, for at se, hvordan disse elementer spiller sammen.

Eksempler på spørgsmål:

- Hvordan er gæsternes adfærd i de udendørs og indendørs arealer – er der forskel på adfærden i forhold til, om de er udenfor eller indenfor?
- Hvordan er samspillet mellem indendørs- og udendørsoplevelsen for gæsten?

Det fysiske rum (indendørs og udendørs)

Observationer af, hvordan gæsterne bevæger sig i og gør brug af det fysiske rum (her forstået som attraktionens indendørs og udendørs arealer). Fokus på det fysiske rum giver indsigt i, hvilke stemninger og adfærd det fysiske rum er med til at skabe, og hvordan dette kan ses i relation til gæsternes samlede oplevelse hos aktørerne.

Eksempler på spørgsmål:

- Hvordan bruger gæsterne det fysiske rum?
- Hvordan understøtter/obstruerer det fysiske rum outdoor-culture oplevelsen?

Sociale relationer (indendørs og udendørs)

Observationer af, hvordan gæsterne interagerer med hinanden hos aktørerne. Fokus er på 'det usagte' fx hvordan gæsterne taler sammen og deres kropssprog for at se, hvilken stemning og følelse, destinationens tilbud er med til at skabe, deltagerne i mellem.

Eksempler på spørgsmål:

- Hvordan taler gæsterne sammen?
- Hvordan kan deres kropssprog beskrives?
- Hvordan er stemningen i forhold til oplevelsen?

Sanser og følelser - knyttet til oplevelserne

Observationer af, hvilke sanser og følelser som oplevelserne giver gæsterne. Fokus er på, hvordan det sanselige og følelsesmæssige bliver koblet til indendørs- og udendørsoplevelsen, samt hvordan de sanselige indtryk både indendørs og udendørs påvirker gæstens helhedsoplevelse.

Eksempler på spørgsmål:

- Hvilke sanser bliver aktiveret hos gæsterne? (fx dufte, lyde, det visuelle eller taktile?)
- Hvilke følelser kommer til udtryk hos gæsterne?
- Hvilke sanser eller følelser bruger gæsten til at beskrive hhv. indendørs- og/eller udendørsoplevelsen?

En familie og et par fra Tyskland testede oplevelserne

Besøg fra to testpilot-familier

Der blev rekrutteret to testfamilier til at besøge de seks institutioner i hhv. juni og september 2023. Destination Fjordlandet blev besøgt af en tysk familie med to børn, mens Visit Sydsjælland & Møn fik besøg af et tysk ægtepar uden børn. Testpiloterne har under opholdet skulle besvare en lang række spørgsmål gennem brug af et fysisk testkit samt gennem digital mobiletografi.

Brug af fysiske testkit til kortlægning af oplevelsen

Testpiloterne har fået et fysisk testkit, som de har medbragt og udfyldt, når de er *offline* ved hver kulturinstitution.

Testkittet har bestået af seks opgaver med udgangspunkt i deres oplevelser før-under-efter deres besøg og er derefter indsamlet digitalt via det mobiletografiske studie.

Supplerende mobiletografisk studie

Det digitale studie har haft to formål:

- 1) At indsamle data fra testkittet, som testpiloterne har udfyldt offline, mens de har besøgt kulturinstitutionerne
- 2) Indsamle refleksioner og erfaringer før-under-efter deres besøg i Danmark.

Dette for at indsamle deres oplevelse af hver kulturinstitution, mens det både er frisk i erindring samt deres forventninger og efterrefleksioner til deres besøg.

